

folkningen på sigt vil blive rodløs og usikker, og som vil udvikle sig til et samfund, der ikke rigtig kan se nogen fremtid.

Det seneste eksempel vi har set på det, var i det tidligere Sovjetunionen, hvor kommunismen forbød religionsudøvelse. Der kan findes mange grunde til, at kommunismen brød sammen, men jeg er overbevist om, at en af de grundlæggende årsager var, at der ingen mulighed var, for at befolkningen måtte udføre den ene eller anden form for religion.

Lige meget hvordan vi ser på det, er jeg overbevist om, at alle mennesker på jorden har en holdning til en eller anden religion. De har en tro på, at der er et eller andet efter døden, og den tro er grundlæggende med til at bære menneskeheden frem til det, vi er kommet frem til i dag. Men også når det gælder fremtiden, og selv om man står over for moderne tider, er jeg af den overbevisning, at sådan vil det fortsat være. Men bagsiden af medaljen er jo, at når vi går tilbage i tiden, har religion medført mange krige, og desværre er der jo krige endnu, endda så tæt på som i Nordirland. Vi kan kun udtrykke ønske om, at man snart finder ud af det derovre.

Den sidste krig, der kunne have udviklet sig til en storkrig, fandt sted på Balkan, og det var jo også en religionskrig mellem den muslimske verden og den verden, vi tilhører. Bålet blev heldigvis slukket, inden det gik for vidt, og vi må håbe, at der i stedet konstant vil være en diskussion mellem de to religioner. Vi må håbe, at man kan begynde at tale sammen.

Jeg tager selvfølgelig afstand fra en så dominerende religion, som islam er, men omvendt hjælper det ikke noget, at vi bare fordømmer den, for så kommer vi aldrig på talefod med muslimerne. Flere har nævnt noget i retning af, at det vil tage tid, men jeg tror, den eneste vej frem er, at vi på en eller anden måde kommer på talefod med de mennesker. De er jo lige så overbevist om, at det, vi gør, og den holdning, vi har til religion, er den forkerte, som vi er overbevist om, at det, de gør er forkert, så der er kun én mulighed for at løse problemet, og det er dialog. Men det vil tage generationer er jeg bange for.

Vi siger tak for forespørgslen, og vi vil selvfølgelig støtte det forslag til vedtagelse, som vi er medforslagsstillere til.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er til hr. Fransgaard bemærkning om Sovjetunionen. Der kan naturligvis ikke herske nogen tvivl om, hvilken grad af undertrykkelse der fandt sted i Sovjetunionen, men jeg vil bare gøre opmærksom på, at hvis hr. Fransgaard tro, at der nu er religionsfrihed i Rusland, er det desværre ikke tilfældet, for der er stadig kolossale problemer med en græsk-ortodoks kirke, som forsøger at forhindre andre trossamfund i at udøve deres religion. Man er kommet fra et system, der undertrykte, men desværre tyder meget altså på, at det, man har fået i dag, har nogle af de samme problemer i sig, som man altså bør være meget opmærksom på.

(Kort bemærkning).

Thorkild B. Fransgaard (FRI):

Jeg må sige til hr. Keld Albrechtsen, at han har ret. Selvfølgelig er der ikke total religionsfrihed endnu, men efter kommunismens fald er den på vej.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for de fleste partier for de indlæg, der har lydt i dag, og for den interesse for at forbedre vores indsats på religionsfrihedens område, som er kommet til udtryk.

Lad mig sige til fru Margrete Auken, at det kan da godt være, man kunne have formuleret et enkelt punkt i vedtagelsen lidt anderledes. Men når der tales om at arbejde for at forbedre forholdene i de lande, hvor religionsfriheden ikke respekteres, tænkes der selvsagt på at forbedre forholdene i henseende til religionsfrihed i de pågældende lande, og den klagøring skulle vist være tilstrækkelig til, at formuleringen kan passere.

Jeg skal i øvrigt ikke kaste mig ud i nogen stor uddybning af mit indlæg fra første omgang eller i polemik, for det er der ikke nogen anledning til. Men jeg vil gerne sige til hr. Peter Skaarup, at jeg synes, det er utrolig unuanceret og overfladisk, når hr. Peter Skaarup siger, at det alene er de muslimske lande, der er problemet. Bare det var så let, at man kunne isolere det til alene at være et spørgsmål om islam, men det er simpelt hen ikke rigtigt.

Jeg synes, der skal meget til at springe hen over, at det altså ikke er mere end godt og vel et halvt hundrede år siden, at et kristent naboland ikke bare forfulgte, men forsøgte at udrydde